
ВОЕННА АКАДЕМИЯ „ГЕОРГИ СТОЙКОВ РАКОВСКИ“

СТАНОВИЩЕ

от професор доктор Стефан Иванов Мичев,
катедра „Национална сигурност“ при факултет „Информационни науки“ на
Университета по библиотекознание и информационни технологии
за дисертационния труд на Валери Димитров Николов на тема:
„Българската общност в Република Молдова и националната сигурност на
Република България“,
представен за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ област
на висше образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление
9.1. „Национална сигурност“, докторска програма „Военнополитически
проблеми на сигурността“

София

2023 г.

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем

Актуалността на изследвания в дисертацията научен проблем е във от съмнение. Валери Николов аргументира значимостта и актуалността на темата със *„състоянието и развитието на политическите процеси във и около молдовската държава, интересите на Румъния за присъединяване на Молдова, на Русия за запазване на влиянието си в региона с анексията на Крим и военните действия в Украйна от началото на 2022 г., усилията на САЩ, НАТО и ЕС за противопоставяне на руската политика, интересите на Турция по отношение на гагаузкото население, както и опасността от размразяване на Приднестровския конфликт“*. (Дисертационен труд, стр. 7)

Постигнатите резултати в дисертационното изследване доказват, че докторантът познава разработките на много и сериозни автори и има точна оценка за техните постижения.

Съдържанието на дисертационния труд съответства на темата. Дисертационният труд се състои от 268 страници, като основният текст е 220 страници, литературните източници са 130, фигурите – 20, а таблиците – 4.

Дисертационния труд е структуриран в увод, три глави, общи изводи, заключение, списък на научните и научноприложните приноси, приложения и библиография.

Валери Николов сполучливо е открил обекта, предмета и основните задачи на изследването, както и основната цел, която обаче според мен можеше да бъде формулирана по-лаконично.

Използвани са подходящи методи за анализ, приложен е мултидисциплинарен подход, качествен swot – анализ и експертно анкетно проучване чрез анонимно допитване с контролни карти.

2. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд

В дисертационния труд е изследван значим за теорията и практиката проблем. Напълно споделям една от основните тези на докторанта, че процесите, протичащи в българските общности, населяващи територията на други държави, могат да генерират предизвикателства и заплахи за националната сигурност на България. Междуетническите конфликти в страната, в която има български общности, са рискови за вътрешната сигурност, но при неправилни управленски решения, недооценка или пренебрегване вътрешните фактори могат да се превърнат във външни, когато бъдат засегнати интересите на държавата на произход, в случая Република България.

Поради ограниченията на обема на становището няма да се спирам подробно на постигнатото в отделните глави. Ще отбележа само, че в първа глава „Българските общности в чужбина и връзката им с националната сигурност“ е представена достатъчно аргументирано теоретичната основа на дисертационното изследване. Това в най-голяма степен се отнася до анализа на диаспората като фактор за националната сигурност на метрополията и значението на геополитическото позициониране на метрополията и страната-реципиент.

Във втора глава: „Предизвикателства за националната сигурност на България, произтичащи от състоянието на българската общност в Молдова“ е постигната необходимата конкретност на анализа, в центъра на който е дефинирането на понятието „българска общност в Република Молдова“ и политиката на българската държава към българската общност в Молдова. В изследването специално място е отделено на геополитическо ситуиране на

Република Молдова и геополитическите интереси на България по отношение на Молдова.

Без ни най-малко да омаловажавам постигнатото в първите две глави, смятам, че най-висока оценка заслужава разработването на трета глава: „Определяне на стратегия за работа с българската историческа общност в Молдова“.

Високо оценявам използвания SWOT анализ на възможните предизвикателства за националната сигурност на Република България, свързани със състоянието и проблемите на българската общност в Молдова, и предложения начин на верифициране на предизвикателствата, произтичащи от състоянието и актуалните проблеми на българската историческа общност в Молдова.

Според мен несъмнен принос в дисертационното изследване е предложеният общоприложим алгоритъм за определяне на диференцирана стратегия за работа с конкретна българска общност, както и идейният модел на институционална организация.

Приемам без забележки заявените от докторанта научни и научноприложни приноси и смятам, че те отговарят на изискванията към един дисертационен труд.

Авторефератът отговаря на изискванията. Той е самостоятелно произведение, в което са представени изчерпателно основните постижения в дисертационния труд.

Публикациите по дисертацията осигуряват необходимата публичност на постигнатите резултати.

3. Становище относно наличието или липсата на плагиатство

Дисертационният труд е лично дело на Валери Николов. Използваните източници са добросъвестно цитирани. Не съм установил плагиатство и не съм получил сигнал за плагиатство в дисертационния труд и публикациите по него.

4. Критични бележки и препоръки

Нямам съществени критични бележки. Основната ми препоръка е резултатите от изследването да получат необходимата публичност и чрез издаването на монографичен труд.

5. Заключение

Представеният дисертационен труд на Валери Димитров Николов отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане.

6. Оценка на дисертационния труд

Давам положителна оценка на дисертационния труд на тема: „Българската общност в Република Молдова и националната сигурност на Република България“ и съм съгласен Валери Димитров Николов да получи образователна и научна степен „доктор“ в област на висше образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, докторска програма „Военнополитически проблеми на сигурността“.

Дата:

26. 10. 2023 г.

Член на научното жури:

проф. д-р Стефан Мичев

„GEORGI STOYKOV RAKOVSKI“ MILITARY ACADEMY

OPINION

by Professor Phd. Stefan Ivanov Michev,
Department of "National Security" at the Faculty of "Information Sciences" of the
University of Library Science and Information Technologies
for Valery Dimitrov Nikolov's dissertation on:
"The Bulgarian community in the Republic of Moldova and the national security of
the Republic of Bulgaria",
presented for the acquisition of an educational and scientific degree "doctor" field
of higher education 9. "Security and defense", professional direction 9.1. "National
Security", Doctoral Program "Military-Political Issues of Security"

Sofia

2023

1. Relevance and significance of the developed scientific problem

The relevance of research in the dissertation scientific problem is beyond doubt. Valery Nikolov argues the importance and topicality of the topic with: "the state and development of political processes in and around the Moldovan state, the interests of Romania in joining Moldova, of Russia in maintaining its influence in the region with the annexation of Crimea and the military actions in Ukraine from the beginning of 2022, the efforts of the USA, NATO and the EU to oppose the Russian policy, Turkey's interests regarding the Gagauz population, as well as the danger of thawing the Transnistrian conflict". (Dissertation, p. 7)

The achieved results in the dissertation research prove that the doctoral student knows the works of many serious authors and has an accurate assessment of their achievements.

The content of the dissertation corresponds to the topic. The dissertation consists of 268 pages, with the main text being 220 pages, the literary sources being 130, the figures – 20, and the tables – 4.

The dissertation is structured in an introduction, three chapters, general conclusions, a conclusion, a list of scientific and applied scientific contributions, appendices and a bibliography.

Valery Nikolov has successfully highlighted the object, the subject and the main tasks of the research, as well as the main goal, which, however, in my opinion, could have been formulated more succinctly.

Appropriate methods of analysis were used, a multidisciplinary approach was applied, a qualitative SWOT analysis and an expert questionnaire survey through an anonymous survey with control cards.

2. Evaluation of the scientific results and contributions of the dissertation work

In the dissertation, a problem significant for theory and practice is investigated. I fully agree with one of the main theses of the doctoral student, that the processes taking place in the Bulgarian communities inhabiting the territory of other countries can generate challenges and threats to the national security of Bulgaria. Inter-ethnic conflicts in the country where there are Bulgarian communities are risky for internal security, but with incorrect management decisions, underestimation or neglect, internal factors can become external when the interests of the country of origin, in this case the Republic of Bulgaria, are affected.

Due to the limitations of the volume of the opinion, I will not dwell in detail on what was achieved in the individual chapters. I will only note that in the first chapter "Bulgarian communities abroad and their relationship with national security" the theoretical basis of the dissertation research is presented with sufficient arguments. This is most relevant to the analysis of the diaspora as a factor in the national security of the metropolis and the importance of the geopolitical positioning of the metropolis and the receiving country.

In the second chapter: "Challenges for Bulgaria's national security arising from the state of the Bulgarian community in Moldova" the necessary concreteness of the analysis has been achieved, the center of which is the definition of the concept of "Bulgarian community in the Republic of Moldova" and the policy of the Bulgarian state towards the Bulgarian community in Moldova. In the study, a special place is devoted to the geopolitical situation of the Republic of Moldova and the geopolitical interests of Bulgaria in relation to Moldova.

Without in the least belittling what was achieved in the first two chapters, I believe that the development of the third chapter: "Defining a strategy for working

with the Bulgarian historical community in Moldova" deserves the highest evaluation.

I highly appreciate the used SWOT analysis of the possible challenges for the national security of the Republic of Bulgaria, related to the state and problems of the Bulgarian community in Moldova, and the proposed way of verifying the challenges arising from the state and current problems of the Bulgarian historical community in Moldova.

In my opinion, an undoubted contribution in the dissertation research is the proposed general algorithm for determining a differentiated strategy for working with a specific Bulgarian community, as well as the conceptual model of institutional organization.

I accept the scientific and applied scientific contributions stated by the doctoral student without any objections, and I believe that they meet the requirements for a dissertation work.

The abstract meets the requirements. It is an independent work in which the main achievements in the dissertation work are comprehensively presented.

Dissertation publications provide the necessary publicity for the achieved results.

3. Opinion on the presence or absence of plagiarism

The dissertation is the personal work of Valery Nikolov. The sources used are cited in good faith. I have not detected plagiarism and have not received a plagiarism alert in the dissertation work and its publications.

4. Critical notes and recommendations

I have no major criticisms. My main recommendation is that the results of the research receive the necessary publicity through the publication of a monographic work.

5. Conclusion

The presented dissertation of Valery Dimitrov Nikolov meets the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Rules for its Implementation.

6. Evaluation of the dissertation work

I give a positive assessment of the dissertation work on the topic: "The Bulgarian community in the Republic of Moldova and the national security of the Republic of Bulgaria" and I agree that Valery Dimitrov Nikolov will receive an educational and scientific degree "doctor" in the field of higher education 9. "Security and Defense", professional direction 9.1. "National Security", Doctoral Program "Military-Political Problems of Security".

Date:

26. 10. 2023

Member of the Scientific Jury:

Prof. Phd. Stefan Michev